

ἀρνονψώμι τό, ἀμάρι. ἀρνονψώμι Μακεδ. ἀρνώ-
ψυμα Μακεδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρνί καὶ ψωμί.

Ψωμί τὸ ὁποῖον οἱ βοσκοὶ φέρουν εἰς τὴν μάνδραν.

ἀρόδο ἐπίρρ. σύνηθ. ἀρόδου Κέρκ. Μεγίστ. Σύμ.
δρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ Βενετ. *rota*.

1) Ὡς ναυτικὸς ὄρ., μακρὰν τῆς παραλίας, ἐπὶ πλοίου
ἐκκινηθεὶς ἔξωθεν λιμένος ἢ ἀγκυροβολίου πρὸς ἐπικοινων-
αν μετὰ τῆς ξηρᾶς βραχείας διαρκείας σύνηθ.: Ἀράζω
ἐπείκομαι - τραυῶ - φουντάρω ἀρόδο σύνηθ. Τὸ καῖκι ἔκατσε
ἐάνει βόρτες ἀρόδου Κέρκ. β) Μακρὰν πολλαχ.: Κάθομαι
ἀρόδο πολλαχ. || Φρ. Τὸν ἔχουν ἀρόδου (κρατοῦν αὐτὸν εἰς
ἐκτόστασιν, δὲν τὸν συναναστρέφονται) Μεγίστ. Πᾶρε ἀρόδο!
(φύγε! Συνών. φρ. πᾶρε πόδι!) Πελοπ. (Καλάβρυτ.)
Συνών. ἀλλάργα 1. γ) Μακρόθεν Κέρκ.: Μοῦ χρωστᾷται
καὶ λεφτὰ καὶ περνᾷ ἀρόδου. 2) Οὐχὶ κατ' εὐθείαν,
ἀλλὰ δι' ἐλιγμῶν πολλαχ.: Ἐρχεται ἀρόδο.

ἀρολιθάκι τό, Κρήτ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρόλιθος.

Μικρὸς φυσικὸς ἢ τεχνητὸς λάκκος ἐπὶ πέτρας εἰς τὸν
ὁποῖον συνάγεται βρόχινον ὕδωρ.: Ἄσμι.

Κ' ἐσὺ τὸ πίνεις τὸ κρασί σὲ φαρφουρί φλιτζάνι

κ' ἐγὼ τὸ πίνω τὸ νερὸ 'ς τῇ γῆς τ' ἀρολιθάκι.

ἀρόλιθος ὁ, Ἀντικύθ. Κρήτ. — Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρός καὶ λίθος.

Φυσικὸς ἢ τεχνητὸς λάκκος ἐπὶ πέτρας εἰς τὸν ὁποῖον
συνάγεται ὕδωρ τῆς βροχῆς ἐνθ' ἄν.: Ξάνοιξε νὰ δῆς ἂν
ἔχη ὁ ἀρόλιθος νερὸ νὰ φέρης μὲ 'ολγὰ νὰ τὸ πιοῦμε ('ολγὰ
= γουλιά) Κρήτ. Δὲν ἤβρεξε γιὰ νὰ γεμίσουν οἱ -ῖ- ἀρόλιθοι
νερὸ αὐτόθ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κρήτ. Χίος.

ἄρον ἄρον ἐπίρρ. κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἄρον
ἄρον βόρ. ἰδιώμ. ἀρονάρον Πελοπ. (Βούρβουρ.) ἀρον-
νάρον Πελοπ. (Βούρβουρ.) ἄρο ἄρ' Σάμ. ἄρ' ἄρ' Σάμ.
ἀρονάρ' Σάμ. ἄρον μᾶρον Θράκ. (Καλλίπ.) ἄρον τοῦ μᾶρον
Θράκ.

Ἡ ἀρχ. προστ. τοῦ ρ. αἶρω εἰσελθοῦσα εἰς τὴν λαλου-
μένην γλῶσσαν ἐκ τοῦ εὐαγγελικοῦ χωρίου τοῦ Ἰωάνν.
19,15 «οἱ δὲ ἐκράυγαζον, ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτόν» καὶ
καταντήσασα εἰς χρῆσιν ἐπιρρηματικήν. Τὸ ἄρον μᾶρον
ἐκ παρασχετισμοῦ πρὸς τὸ ἄρα μάρα, περὶ οὗ ἰδ. ἄρα (II).

1) Μετὰ τάχους ἐνθ' ἄν.: Φρ. Τὸν ἔβγαλαν ἔξω - τὸν πῆ-
ραν - τὸν σήκωσαν ἄρον ἄρον. Ἐκαμε τὴ δουλειά του ἄρον
ἄρον. Ἦρθαν καὶ με πῆραν ἄρον ἄρον κοιν. Ἄρον μᾶρον τὸν
βάλαν 'ς τὴν κάμαρα Καλλίπ. Οὐ γιός - ι - μ' θέλ' ἄρ' ἄρ' νὰ
φύγ' Σάμ. || Παροιμ. φρ. Ἄρον ἄρον σταύρωσον! (ἐπὶ τα-
χείας καὶ ἀδίκου καταδίκης) πολλαχ. 2) Βιαίως, ἀναγκα-
στικῶς ἐνθ' ἄν.: Ἄρον ἄρον τὸν ἔβγαλαν ἔξω κοιν. Ἐποίκανε
με ἄρον ἄρον σταύρωσον ἄτον (μὲ ἤρπασαν βιαίως) Τραπ.
Ἄρον ἄρον παίρουν τὸν (τὸν παίρνουν) Λυκ. (Λιβύσσ.)

ἀροπέρυσσι ἐπίρρ. ἀμάρι. ἀροπέρυσσι Πόντ. (Σάντ.
Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ συνδ. ἄρα καὶ τοῦ ἐπίρρ. πέρυσσι, παρ' ὃ καὶ
ὁ πέρυσσι.

Πέρυσσι (ἢ χρονικὴ σημ. νοεῖται ἀόριστός πως): Ἀρο-
πέρυσσι ἔχτισ' ἄτο. Συνών. *ἀροπέρυσσι - καὶ ἔσω.

***ἀροπέρυσσι - καὶ ἔσω** ἐπίρρ. ἀροπέρυσσι - κέσ' Πόντ.
(Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἄρ' ὁπέρυσσι καὶ
ἔσω.

Ἀροπέρυσσι, ὁ ἰδ.

***ἀροπέρυσσι - καὶ κάτω** ἐπίρρ. ἀροπέρυσσι - καὶ καὶ
Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἄρ' ὁπέρυσσι καὶ
κάτω.

Πέρυσσι (διαφέρει τοῦ ἀροπέρυσσι ὅτι ὀρίζει τὸν χρό-
νον ἐγγύτερον πρὸς τὸ παρόν): Ἀροπέρυσσι - καὶ καὶ ἐπέθανεν.

-αρος κατάλ. παραγωγικὴ κοιν. Θηλ. -άρα κοιν.
καὶ Τσακων.

Ἐκ τῶν εἰς -άρι οὐσ., οἷον γομάρι, δοκάρει, κον-
βάρει, πιθάρει κττ., ἐσχηματίσθησαν διὰ τῶν καταλ. -ος
-α τὰ μετὰ σημ. μεγεθυντικῆς οὐσ. γόμαρος καὶ γομά-
ρα, δόκαρος καὶ δοκάρει, πίθαρος καὶ πιθάρει, ἐκ
τούτων δὲ ἀπεσπᾶσθησαν ὡς αὐτοτελεῖς παραγωγικαὶ κα-
ταλ. τὸ -αρος -άρα. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνῶν 29 (1917)
Λεξικογρ. Ἀρχ. 8.

Δι' αὐτῶν σχηματίζονται 1) Μεγεθυντικὰ οὐσιαστι-
κῶν, οἷον: ἀγελάδα - ἀγελάδα, ἀκρίδα - ἀκρίδαρος καὶ ἀκρι-
δάρα, ἄλλογο - ἄλλογάρα, ἄλυσίδα - ἄλυσίδαρος, ἄναμμα - ἄναμμάρα,
ἄντζα - ἄντζάρα, ἄντρας - ἄντραρος, ἀπίδι - ἀπίδαρος, ἀπλάδενα
- ἀπλάδεναρος, ἀρμάθα - ἀρμαθάρα, ἀφτί - ἀφταρος καὶ ἀφτά-
ρα, γυναικα - γυναικάρα, βυζί - βύζαρος καὶ βυζάρα, κλέφτης
- κλέφταρος, κοιλιά - κοιλάρα, κομμάτι - κομματάρα, κορδόνι
- κορδόνταρος, μύτι - μύταρος καὶ μυτάρα, παιδί - παίδαρος,
σπίτι - σπιτάρος καὶ σπιτάρα, σῦκο - σύκαρος, τρόμος - τρομάρα,
φωνή - φωνάρα κττ., ἔτι δὲ καὶ ὀνόματα κύρια καὶ ἐπώνυμα
καὶ ἐθνικά, οἷον: Ἀράρης - Ἀράραρος, Ἀρβανίτης - Ἀρβανί-
ταρος, Βασίλειος - Βασίλαρος, Βενιζέλος - Βενιζέλαρος, Γιάννης
- Γιάνναρος, Δημήτριος - Δημήτραρος, Μερκούρης - Μερκούρα-
ρος καὶ Κατερίνη - Κατερινάρα, Λενιώ - Λενάρα, Μαριγώ - Μα-
ριγάρα κττ. β) Τὸ -αρος ὑποκαθίσταται ἐνίοτε εἰς τὴν
κατάλ. -άρις ἢ -ίρις, οἷον: ἀναμαλλίρις - ἀναμάλμαρος.

2) Διὰ τοῦ θηλ. -άρα ἀμαυρωθείσης τῆς μεγεθυντικῆς
σημ. σχηματίζονται οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν α) Δη-
λοῦντα ὅτι καὶ τὸ πρωτότυπον, οἷον: ἀγρίμα - ἀγριεμάρα,
ἀνακάτωμα - ἀνακατωμάρα, ἀντέρωμα - ἀντερωμάρα, ἀξίωμα
- ἀξιωμαρά, ἀποκάμωμα - ἀποκαμωμάρα, ἀπομωραμός - ἀπο-
μωραμάρα, ἀπόσταμα ἢ ἀποσταμός - ἀποσταμάρα, παλάβωμα
ἢ παλαβωμός - παλαβωμάρα, στράβωμα ἢ στραβωμός - στρα-
βωμάρα κττ. β) Δηλοῦντα τὸν ἔχοντα τὸ ὑπὸ τοῦ πρω-
τοτύπου δηλούμενον, οἷον: ἀρμεχτό - ἀρμεχτάρα κττ.

ἄρος τό, Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀρὺς (δι' ὃ ἰδ. ἀραιός) καθὼς καὶ
πλατὺς - πλάτος, φαρδὺς - φάρδος κττ.

Τὸ μεταξὺ πραγμάτων κενὸν διάστημα, ἀραίωμα.

ἄρος ὁ, Πελοπ. (Λακων. Μάν.) Χίος κ.ά. — Λεξ. Βλαστ.
481 ἄρος Σκυρ. ἄρε Τσακων. ναρός Πελοπ. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἄρος. Ἡσυχ. «ἄρος... κοιλίας, ἐν αἷς
ὑδωρ ἀθροίζεται ὁμβριον». Πβ. MDeffner ἐν Bezzenb.
Beitr. 5, 238 κέξ. ΓΧατζιδ. ἐν Τεσσαρακονταετ. ΚΚόντου
(1909) 23 καὶ Κ' Αμαντ. ἐν Ἀθηνῶν 27 (1915) Λεξικογρ. Ἀρχ.
23. Ὁ τύπ. ναρός ἐκ τῆς αἰτιατ. τὸν ἄρον καθὼς καὶ
νοῦρά, νῶμος κττ.

1) Λάκκος φυσικὸς ἢ τεχνητὸς εἰς πέτραν εἰς τὸν
ὁποῖον συνάγεται ὕδωρ βρόχινον ἢ θαλάσσιον Πελοπ.
(Λακων. Μάν.) Σκυρ. Τσακων. Χίος κ.ά.: Πᾶμε 'ς τὸν ἄρό
νὰ πιοῦμε νερὸ Λακων. Ἄρος τρυπητὸς (ὁ ἔχων ὀπὴν διὰ
τῆς ὁποίας διαρρέει τὸ ὕδωρ) αὐτόθ. Εὔρα 'ς ἕνα ἄρε νερὸ
τοαὶ ξεδίπασα Σκυρ. Ἐμε θὰ ἐρέσωμε δύο τῶετ' ἄροι με ὕω
ψυχρὸ (θὰ εὐρωμεν δύο τρεῖς ἄρους με ὕδωρ ψυχρόν)
Τσακων. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κάρπ. Πελοπ. (Λακων.) Χίος.

2) Τὸ ἐντὸς ἀροῦ συναγόμενον ὕδωρ τῆς βροχῆς ἢ τῆς